

Dương Nữ Khánh Thương

Chiếc bình đựng kỷ ức

Ánh sáng hình như không tràn được vào đây.

Những ô cầu thang mục nát. Ngang qua chỗ vòm chắn lại có một máng nước sẵn sàng xả những dòng đen ngòm lâu ngày đọng lại. Một dòng người lặng lẽ đi lên. Lốp lốp khuôn mặt cố gắng kìm hãm, nút chặt sự tự ý thức. Cầu thang không dài lắm nhưng quanh co, cô cảm tưởng đang đi trên lòng ống đến một cỗi bất tận nào đó.

Đập vào thị giác những con người đang đi là bảng quảng cáo ố vàng, cái bẩn, tuy vậy còn nhìn được dòng chữ "Dịch vụ mua bán ký gửi nhân tình, tình cảm" không xa chỗ đó là căn phòng hẹp, có ô cửa được che bằng lưới sắt chỉ đủ thò một bàn tay vào góc tối đó.

Người con gái tiến lại đưa ra một cái bình thủy tinh xanh muốt, trong mơ màng. Một cái bình đẹp làm sáng bừng chỗ tăm tối như thế này. Mắt cô gái cũng xanh một màu như vậy khiến người ta có cảm tưởng một dòng chảy đang neo lại, mỏng manh nhưng cũng mạnh mẽ vô cùng đang hiện hữu nhập nhòa. Đúng hơn là một dòng sông vi diệu và huyền ảo lạ kỳ, vừa đắm đuối, miên man lại vừa tha thiết đến kiệt cùng. Và cô ngập ngừng:

- Cho tôi ký gửi tôi của mười năm trước.
- Chỉ vì một lời hứa Giọng đọc khàn vọng rạ.
- Hôm nay mới là 9 năm 360 ngày sao người ta không gắng đợi tròn 10 năm, lúc đó cô đến cũng chưa muộn cơ mà. Suy nghĩ đi, tôi đợi...
Dòng người tiến lên, một người đàn bà sắc sảo, ăn diện lộng lẫy
chắn ngang:

- Bán cho tôi ba thang lòng tự trọng.
- Cô uống hay ai.
- Gã chồng tôi.
- Thuốc này uống kèm thêm một thang tự ái nữa nhé. Có tự ái rồi mới biết tự trọng. Tỷ lệ 3-1, ba tự trọng, một tự ái cứ như vậy mà chia.
- Vâng cảm ơn ông.

Một ông lão rách rưới, chống gậy khuôn mặt hằn ép sự đau khổ lên chân lại sát hơn cái cửa van nài:

- Cho lão một ít lời ngọt ngào.
- Tôi vẫn pha chế thuốc này nhưng nó không được công hiệu lắm đâu Ở đời đã đi xin xỏ, người tâm đức thì ít, kẻ phàm phu thì nhiều Phải bớt xén chút gì dù nhỏ nhất cũng không làm người ta vui lòng mà cất nổi khuôn mặt thâm xị vì tiền lên.
- Vâng, lão hiểu.

- Hôm nay tôi đóng cửa đây, mời các ông các bà ngày mai lại đến.
Mọi người lặng lẽ ra về, bước qua thanh chắn ẩm mốc.

Đó là một ngày của muôn ngày những cuộc buôn bán lạ kỳ nơi trần thế.

Mộc cười tự tình với trăng. Trăng chảy ướt đầm vai áo Mộc. Từng sợi trăng vút mềm tao nhã như đổ ra loang mềm trong ánh nhìn buốt bã của nàng. Đêm nay là đêm thứ bao nhiêu của một mùa trăng? Của đời chờ. Có lẽ đã nhiều lắm nhưng chưa lúc nào Mộc cảm thấy đuối và thèm râm ran cảm giác là một cô thôn nữ như mười năm về trước như lúc này. Cảm giác ấy lớn dần, nó sưng mọng, tấy lên, trong tâm thức nàng từng đêm mất ngủ. Một nỗi buồn dềnh lên, ngấm nước, hòa tan trong ánh trăng lòa mờ ảo...

Mười năm về trước. Mộc đi gánh nước đêm, nàng ngủ yên trên vạt cỏ sương xanh như ngọc. Lúc ngủ dậy Long đã ngồi bên mé sông tự lúc nào. Phía trên là bãi cát chạy dài. Những vòng cải như tóa ánh trăng. Những đốm vàng thánh thiện như hòa lẫn vào ánh trăng bạc pha phớt xanh mịn. Trăng bủa vây không gian, lùa vào áo Mộc, tóc Mộc một mùi hương dịu. Hương trăng tỏa và những cơn gió từ mặt sông ướt rượt và mơn man. Từng bùm trắng vẫn ủa xuống nương cải tằm lên đó những sợi tơ vàng như tơ trời. Cả màn hoa cải lẫn màu trăng hòa vào nhau nhạt nhòa, hợp rồi tan, tan rồi hợp, xô dạt nhau bồng bênh... Bóng Long trầm tư như đá khắc. Cảm tưởng lồng ngực anh cũng đang căng vồng như những con nước dưới kia. Sợ anh bắt gặp cái cảnh lúng túng của mình, Mộc chủ động bước xuống bến, khóa nước ào ào, nghiêng thùng cho trăng và nước ào vào Long đợi Mộc. Mộc cũng đợi Long. Long phá vỡ cái yên lặng của hai người bằng cách lại gần, đặt tay lên vai Mộc: "Để anh quấy hộ". Mộc ngoan ngoãn rời vai cho Long gánh, nàng chăm chăm đi sau Long. Đến cồn cát theo quán tính Mộc vẫn bước, còn Long đặt gánh xuống khẽ gọi:

"Mộc ơi". Tiếng gọi nồng quá. Mộc ngồi khẽ xuống bờ cát. Cát rẽ đường ngôi, rịn vào kẽ chân Mộc.

- Mộc ơi, đáng lẽ đêm nay anh sẽ nói với Mộc là anh yêu em. Và đời anh chỉ có mình em. Nhưng anh không muốn em khổ. Ngày mai anh sẽ đi khỏi làng. Để không phải nhìn em mà đón đau. Em có thấy dấu hoa thị cuối chân trời ấy không? Người già làng mình nói mười năm nay nó mới lặp lại một lần. Nếu lúc ấy anh còn sống sẽ về thăm em đúng đêm hoa thị nở.

Bàn tay Long nóng bỏng nhưng mắt Long thì vừa sắc lạnh lại vừa đau buốt.

Trời sinh ra nàng là phận gái. Muốn tìm bến trong để nương thân. Có bến, có đò rồi thì tự dưng đắm đò. Mộc khóc thầm. Nhìn lên cánh hoa thị mỏng manh bằng vệt tay, vẽ đường vân phù du huyền ảo như một chấm nhớ xa xôi, không vọng, gõ vào tâm thức người thôn nữ mỗi tình trắc trở.

Long bỏ đi, ngồng cái trở bông đột ngột. Những luống cải luôn có người tưới tắm. Những đêm trăng Mộc tưới cả nước mắt của mình vào từng gốc cây. Trăng ướt nhòe từng mảnh vỡ ra phập phồng trên mặt nước rồi trôi đi mãi miết. Giọt cay, giọt đắng vỡ òa rắc rải trong nương cải.

... Thôn nữ buồn, thôn nữ biết gọi ai... bài hát của kẻ chài vọng vào đánh thức Mộc da diết, cồn cào. Ngày Long đi cũng là ngày cưới mẹ Mộc lần thứ hai.

Ông Hải ngọt nhạt với Mộc: "Con rồi sẽ lấy chồng, lấy chồng thật giàu sang vào để dựng mừng con nhà. Dựng và mẹ xem như

chung niêu giúp đỡ nhau lúc về già. Chắc bố con cũng chẳng trách". Mộc uất nghẹn. "Con rồi sẽ lấy chồng". Lấy ai kia chứ? Ông thừa biết Long - con trai ông và Mộc yêu nhau từ tấm bé.

Ông Hải cũng đã từng thể thụt thể với Long:

- Con rồi cũng đi, được ăn học tử tế, con sẽ lấy vợ giàu, vợ đẹp. Con còn trẻ phải nghĩ đến tương lai mình chứ. Còn bố, bố già rồi, "nồi méo úp vung méo", phải có người để nương tựa lúc về già. Con biết cô Vi rồi đấy. Bố định làm vài mâm gọi là... về ở với nhau sớm tối... Con và con Mộc sẽ là, sẽ là... anh em với nhau.

- Sao lại có chuyện này hử bố?

- Ơ hay - ông Hải nhếch mép - Anh quá biết ý định của tôi rồi còn gì. Chẳng lẽ... anh là con mà lại cản trở hạnh phúc của bố mình. Tôi với cô Vi cũng chỉ là nương tựa vào nhau lúc xế bóng mà thôi, để anh yên lòng mà lo sự nghiệp. Tôi đã chọn ngày rồi. Anh có giỏi thì cưới trước tôi đi xem nào.

Và cái đêm trăng mà Mộc vẫn nhớ đến đau lòng về sau này cũng là đêm giã biệt, khép lại cánh cửa kỷ ức tuổi 18 của Mộc. Ngày tiếp ngày, tháng nối tháng nhưng trong hộp kỷ vật của người thôn nữ ấy là những nỗi day dứt đang chững lại, không lớn vượt hơn tuổi mười tám, như khép lại hạt cuối của chuỗi vòng số mệnh.

Mộc sờ soạng. Đây không phải là bến trăng. Và mảnh trăng trên kia cũng không phải là đêm trăng thỏ sấu mùi sông nước. Tay Mộc chạm phải chấn song cửa sổ. Nàng rời bến Yêu từ dạo đó. Đêm nay mười ba, trăng vừa nhú, ngập ngừng... Nàng chạy trốn nỗi nhớ thương người cha hiền quá cố. Chạy trốn bến trăng đợi chờ, có hoa cải nở

sáng từng quầng, màu vàng hoàng kim.

Không gian như gợi, như mơ. Trăng mười ba chưa đủ chín để viên mãn tròn đầy, nó còn khuyết nhưng nó cũng không quá non nớt để nhạt nhẽo. Nàng vịn gờ cửa sổ nhìn ra mảnh vườn bé nhỏ. Trăng xếp chen với cỏ ngái mùi linh thảo. Nàng thầm cảm ơn chồng đã chạy vạy, tìm kiếm được ngôi nhà ngoảnh về hướng tây, có cả một vườn cây với cây ăn trái để tỏa bóng mát là chính, lúp xúp giữa đó là hoa. Những thứ hoa vớ vẩn mà nàng thích. Chồng nàng còn cầu kỳ cho người uốn những thanh nan trở dài như chông nhưng nàng khéo léo trồng lên đó những bụi cúc tần và khi cúc tần xanh cũng vừa lúc xuất hiện những dây tơ hồng. Sương phủ mịn trên mặt lá như ngọc, li ti. Chồng nàng đang đi công tác xa. Nàng cô đơn. Thà là trăng cứ sáng bừng cho mọi cảm giác được giải tỏa rõ ràng. Đắng này... Nàng ngọt ngạt và nhớ. Một nỗi nhớ không định hình. Nàng nhớ một cái gì mà từ rất lâu nàng đã quên nó.

Trong hơi gió từ sông thổi lên, rờn rợn, ẩm ướt, nàng thấy một bóng người đang từ từ tiến lại. Nhẹ nhàng lay nàng. Trăng bỗng mờ đi bởi một đám mây.

Và lúc này, Một hôm nay đang đứng trước Một ngày xưa - Một mười tám tuổi.

Một ngày xưa:

- Trở về đi Một, hãy trở về với tôi, trở về với bến xưa, trăng xưa và Long...

Một ngày nay:

- Tôi không thể trở về được nữa. Tôi đã có một gia đình. Tôi có một

đưa con sắp ra đời Tôi không thể phản bội chồng tôi Tôi không thể
đày đoạ đứa con bé bỏng của tôi Tôi sợ...

Mộc ngày xưa:

- Long đã trở về tìm Mộc rồi, có biết không?

Mộc ngày nay:

- Không. Long đã bỏ nhà ra đi Long không bao giờ trở về tìm tôi nữa,
mà có tìm tôi thì để làm gì?

Mộc ngày xưa:

- Nhưng Long đã hẹn Mộc mười năm sau sẽ trở về với Mộc.

Mộc ngày nay:

- Nhưng đã mười năm rồi.

Mộc xưa:

- Chưa hết, mới chín năm ba trăm sáu mươi ngày.

- Gần mười năm không có hy vọng, thì một vài ngày nữa... Tôi đã có
một gia đình. Hãy hiểu cho tôi.

- Nhưng Mộc không hạnh phúc.

- Tôi hạnh phúc, tôi hạnh phúc chứ.

- Thế sao Mộc vẫn cất giấu cái bình thủy tinh đựng ký ức, vẫn ngăm
trộm nó và vẫn khóc thầm?

Mộc ngày nay:

- Tôi sẽ ký gửi vĩnh viễn cái bình đó.

Bỗng hiện ra một trời hoa cải, vàng tươi như những bươm bướm nắng thêu
dệt đan kín thành vòm. Đi giữa đó lộng lẫy là Mộc và Long. Long của
nàng có vòng ngực mạnh mẽ như sóng nước. Cả làng Hạ nữa, bà Dư
hay hát, nựng Mộc như con, ông Đán mũi đỏ... cái Nụ... cái Xoan

và... ông Hải, mẹ Vị Không thể được, vẫn là cái vấp ở ngã đường đầu đời Cái bóng đã đi tự lúc nào, chỉ còn lại Mộc. Khu vườn vẫn mờ ảo Mộc xông xang rồi bởi Sự mất ngủ như có lửa, cọ vào ký ức mộng như những mảnh vụn sương tấy Cái giường tự dựng dài như một bến sông. Trăng lấp lóa ngoài kia rắc lên gỏi những giọt mặn và chát. Chồng Mộc đã về. Nàng di di chân trên nền gạch rồi tự hỏi, mình đang định làm gì? Không định gì cả ư? Mộc nói dối Chồng nàng như một vật cản làm tắc nghẽn những ý định đang lăn lóc trong đầu nàng.

Mộc trù mẩn nhìn chồng như thăm cảm ơn anh ấy bao giờ cũng thế: chu đáo, cẩn thận, mọi việc cứ thế mà làm đều đặn. Mộc không phải lo gì ngoài chăm sóc mảnh vườn, quán xuyến những việc nho nhỏ. Mộc định đáp chồng bằng nụ cười vừa mãn nguyện vừa đồng ý nhưng nàng chợt thấy... Lấp lóa làng Hạ, bến cải và dẫu hoa thị, tất cả đều dờn đàn, xoắn lấy tâm trí Mộc. Mười năm mảy vẫn nguyên vẹn là mảy ư Mộc? Là cô thôn nữ đợi chờ? Long giờ này đang ở đâu Mộc miên man nhớ lại tất cả mà cũng cố quên tất cả.

Chồng Mộc đang dội nước ào ào trong buồng tắm, và hát ư ử. Mộc dọn dẹp đồng quần áo trong valy cho chồng. Những ba cái áo cẩu bẩn đang đợi Mộc. Anh ấy cần Mộc biết bao nhiêu. Và đứa bé trong bụng cũng như đang quẫy theo nhịp nước của bố nó. Mộc đã là một người đàn bà. Còn trẻ trung gì nữa đâu.

Tài sản duy nhất của Mộc là người chồng và gia đình này. Mộc không đủ can đảm để gây dựng phần đời còn lại mà trong tay vốn liếng chỉ là một lời hứa đợi mong manh. Mộc có gì phải phàn nàn về thực tại

kia chứ? Nàng không bao giờ muốn mình được quyền nổi loạn, phản bội trong ý nghĩ kể từ khi lấy chồng. Một gia đình. Một người đàn bà hai tám tuổi sắp làm mẹ. Những đêm trăng chỉ nên lúi vào dĩ vãng hoặc chỉ nên là một nỗi trăn trở thỉnh thoảng cựa quậy. Nàng không hề muốn thỏa mãn ý thích của mình. Mộc muốn neo tim lại để giữ chút hạnh phúc muộn màng, sống trọn vẹn hơn với chồng, rồi với con. Nó cũng là một hạnh phúc, một vầng trăng miên man chứ sao... Nghĩ vậy, Mộc hoảng sợ lo cho hạnh phúc của gia đình mình.

Nàng lấy chiếc bình thủy tinh màu xanh và hồi tưởng lại tất cả. Mộc lúc đó thèm sống biết bao nhiêu, nàng hăm hở với tuổi mười tám, hăm hở với tình yêu đầu như một chú nai tơ.

Nàng bước ra phố, những bước chân chùng chình. Nàng đi theo lối cầu thang hẹp, mục nát của một ngôi nhà, ánh sáng không lọt vào được. Một bảng quảng cáo ố vàng nhưng còn đọc được: "Dịch vụ"... Ngập ngừng, cánh cửa vừa hé, nàng run run... Lúc đó Mộc vừa hỏi là tại sao lại bước chân tới đây vừa mong việc chóng xong để trở về với chồng. Nàng mong sự dừng có trên đời. Chiếc bình thủy tinh vẫn buốt trong tay. Không cần nhìn nàng cũng biết, nó trong veo như mắt mèo và tim nàng tự dưng đập những nhịp khắc khoải, bồn chồn, còn đêm nay nữa... nhưng rồi nàng cứ mạnh động, nàng gọi khẽ:

- Cho tôi gửi cái này.

- Cô đấy ư? Giọng nói run rẩy từ bên trong vọng ra - đêm nay nữa cơ mà.

Mộc lúng túng và mệt mỏi:

- Tôi không đủ sức để đợi được nữa.

- Nhưng cô đã đợi được gần mười năm và chỉ còn đêm cuối cùng...
- Cũng chẳng còn có ý nghĩa gì nữa Tôi đã thuộc về chồng tôi, con tôi.
- Nhưng nếu không có ký ức, cô sẽ sống thế nào.

Mộc khó chịu:

- Tôi đang rất hạnh phúc.
- Bởi đến lúc này cô vẫn còn ký ức. Cô không thể tưởng tượng nổi sau khi cô đã ký gửi ký ức của cô.

Mộc khẽ gật:

- Tôi muốn được thanh thản, nhẹ nhàng, ông biết không?

Có tiếng thở dài vọng ra, và sau đó là một giọng nói như một lời van xin:

- Cô gắng đợi một đêm nay nữa thôi, một đêm thôi mà, một đêm thôi.
- Xin ông đừng nói nữa Hãy cho tôi ký gửi.

Một khoảng im lặng trôi đi:

- Cô ký gửi vĩnh viễn à?
- Vâng.
- Tôi vẫn hy vọng cô nghĩ lại Chỉ một đêm nữa thôi mà.
- Tôi không đợi nữa.
- Vậy... cô ký vào đây...

Mộc cầm lấy chiếc bút và ký ngay vào tờ giấy

- Tôi cầu mong cô được hạnh phúc.

Người đàn ông nói Tiếng nói như từ xa lắng vọng về. Và ô cửa nhỏ từ từ mở ra. Mộc ngước lên, bàng hoàng. Người đàn ông nhìn Mộc với

ánh mắt trẻ trên khuôn mặt phong trần. Không thể, Long ơi... Trời ơi...

Mộc định chop lấy cái bình xanh. Nhưng nó đã ở quá xa Mộc.

- Anh đã giữ đúng lời hứa và trở về - người đàn ông nói - Chỉ còn một đêm thôi Anh đã van nài em.

- Em muốn lấy lại chiếc bình - Mộc hốt hoảng - em muốn xóa đi chữ ký của em.

- Muộn rồi, Mộc ạ. Em đã ký gửi chiếc bình đựng ký ức của em vĩnh viễn. Đây là một lời hứa Chúng ta phải xa nhau vĩnh viễn. Anh trở về không phải để cướp đi hạnh phúc của người khác. Anh trở về để ký ức em đẹp hơn mà thôi Em hiểu không?

Mộc nức nở và gật đầu

- Chỉ sau đêm nay, ký ức không bao giờ trở lại với em nữa Và sớm mai tỉnh giấc, em sẽ không còn nhớ gì về chúng ta, về đêm trăng, về sông xưa nữa Bây giờ thì anh phải đi

Dòng người lao xao ở phía sau.

- Ông ơi, cắt cho tôi thang cay đắng.

- Cắt cho tôi, các con tôi thang cội nguồn.

- Cắt cho tôi thang tự trừng phạt.

Nhưng không có tiếng trả lời, cánh cửa nhỏ khép lại, Long đã ra đi.

Mộc đứng chết trân. Bây giờ Mộc là nàng - một người đàn bà hai tám tuổi với một cuộc sống vật chất đầy đủ, rồi Mộc sẽ sinh con, làm mẹ, rồi già nua và từ giã cõi đời này. Và văng vẳng một đêm nào đó lại hiện ra, đổ tràn ánh sáng xuống vườn nhà Mộc. Mộc sẽ bước ra cửa sổ, nhìn lên và đứng đưng nói: "Một cái bóng đèn cao áp".

Chồng Mộc mặc màn trước, giục Mộc khẩn khoản: "Đóng cửa đi em, trăng hôm nay sáng quá, chói cả mắt, khép chặt vào".

Mộc gài chặt cửa rồi trở lại giường đặt mình xuống, kêu đau lưng, mỏi hông nhưng chỉ một lát sau cả chồng và nàng đều ngủ không kêu than, không dầy vò, không có những cơn mơ và không tỉnh giấc bởi trăng và tiếng gió đập vào cửa gỗ suốt đêm.

Ngoài kia trăng vẫn sáng lẻ, một dấu hoa thị sáng xanh cuối trời. Bóng một thôn nữ đang rẽ chân mây gánh đôi thùng đầy ắp nước tưới xuống trần gian, hai bắp chân tròn vo quần xắn cao, lấm tấm những hạt bùn làm loang cả ánh trăng... Nhưng chẳng mấy ai thấy cả, thành phố đã ngủ, ngủ chìm sau một ngày mệt mỏi, người ta mặc kệ trăng với sao...

Nguồn: [VnExpress](#)

Được bạn: [Thành Viên VNthuquan](#) đưa lên
vào ngày: 27 tháng 12 năm 2003